

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила, soudce zpravodaje JUDr. Tomáše Langáška a soudkyně Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **Ing. M. M.**, zastoupeného Mgr. Petrou Krtkovou, advokátkou, se sídlem Praha 1, Pařížská 28, proti žalovanému správnímu orgánu: **Ministerstvo kultury**, se sídlem Praha 1, Maltézské náměstí 1, týkající se žaloby proti závaznému stanovisku žalovaného ze dne 7. ledna 2013, č. j. MK 76751/2012 OPP, sp. zn. MK-S 14790/2012 OPP, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 11. března 2013, č. j. 10 A 47/2013 - 16,

takto:

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Žalobce se, společně s dalším žalobcem JUDr. PhDr. S. B., u Městského soudu v Praze domáhal přezkoumání závazného stanoviska žalovaného, jímž bylo podle § 149 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, potvrzeno závazné stanovisko Magistrátu hlavního města Prahy jako příslušného orgánu státní památkové péče ze dne 21. 10. 2011 č. j. S-MHMP 886731/2011 pro územní a stavební řízení ke stavbě „S. 1530/28, P. 1, stavební úpravy, nástavba a přístavba domu“. Městský soud žalobu odmítl usnesením označeným v návěti pro nepřipustnost, neboť se žalobci domáhali přezkoumání rozhodnutí, které je z přezkoumání podle soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) vyloučeno. Vyšel přitom z rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 8. 2011 č. j. 2 As 75/2009-113, publ. pod č. 2434/2011 Sb. NSS, podle něhož „*závažná stanoviska vydaná dle § 149 správního řádu z roku 2004 nejsou rozhodnutími ve smyslu § 67 správního řádu ani § 65 s. ř. s., jelikož sama o sobě nezakládají, nemění, neruší nebo závazně neurčují práva nebo povinnosti.*“ Ve svém rozhodnutí se městský soud vyrovnal i s argumentací žalobců, že uvedený názor

Nejvyššího správního soudu staví orgány státní památkové péče do role jakési šedé eminence, která výrazně ovlivňuje územní rozhodnutí, aniž by nesla přímou odpovědnost. Postavení dotčených orgánů je podle tohoto názoru netransparentní a neveřejností řízení svádějící ke „kabinetnímu rozhodování“.

[2] Proti odmítavému usnesení Městského soudu v Praze podali oba žalobci dne 26. 3. 2013 kasační stížnost. Řízení o kasační stížnosti druhého žalobce JUDr. PhDr. S. B. bylo pro nezaplacení soudního poplatku za kasační stížnost usnesením Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 45/2013-15 ze dne 22. května 2013 zastaveno, v dalším řízení již proto Nejvyšší správní soud jednal pouze s prvním žalobcem označeným v návěti tohoto rozsudku jako se stěžovatelem (dále jen „stěžovatel“). V kasační stížnosti stěžovatel zopakoval své námítky obsažené v žalobě, a dále namítal, že při setrvání na názoru rozšířeného senátu by žalovaný nikdy nemohl být účastníkem řízení, v němž by bylo mimo jiné posuzováno jeho závazné stanovisko, což by stavělo účastníky řízení o žalobě proti rozhodnutí v územním řízení do nerovného postavení. Stěžovatel navrhl, aby bylo buď napadené usnesení zrušeno, nebo aby Nejvyšší správní soud řízení o jeho kasační stížnosti přerušil do doby, než bude případně rozhodnuta jiná obdobná věc, která by byla v pokročilejším procesním stadiu. Dále uvedl, že je připraven vzít kasační stížnost zpět „za předpokladu, že bude právní otázka povahy závazného stanoviska v rámci české judikatury jednoznačně vyřešena.“

[3] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhl její zamítnutí, neboť výše citované závěry rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu podle něj plně dopadají na řešenou věc, což stěžovatel v kasační stížnosti nijak nevyvrací. K tomu žalovaný citoval pozdější judikaturu zdejšího soudu, která na uvedený rozsudek rozšířeného senátu navazuje (rozsudky ze dne 31. 8. 2011 č. j. 2 As 68/2010-107 a ze dne 20. 3. 2013 č. j. 6 As 64/2012-21), stejně jako usnesení Ústavního soudu, která tento závěr taktéž aprobovala (usnesení ze dne 15. 11. 2011 sp. zn. I. ÚS 3323/11 a ze dne 19. 12. 2011 sp. zn. III. ÚS 3551/11).

[4] V průběhu řízení doplnil stěžovatel do spisu rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 15. 5. 2013 č. j. MHMP 415270/2013, kterým magistrát na základě podaného odvolání zrušil rozhodnutí Úřadu městské části Praha 1, odbor výstavby, jímž byla v územním řízení umístěna výše uvedená nástavba a přístavba domu na adrese S. 1530/28, P. 1. Důvodem bylo především nedostatečné zhodnocení záměru z hlediska obecných technických požadavků na stavby (zejména oslunění místností, hluk, ochrana soukromí, zastavění dvora, zhoršení jeho odvětrávání a zvýšení vlhkosti a další aspekty pohody bydlení) a z toho plynoucí nedostatečné vypořádání námitek účastníků řízení, k nimž patří i stěžovatel. Rozhodnutí Úřadu městské části Praha 1 označil odvolací orgán za místy nesrozumitelné. Naopak důvodem pro zrušení, jak Nejvyšší správní soud seznal, nebyly vady závazného stanoviska Magistrátu hlavního města Prahy jako příslušného orgánu státní památkové péče, neboť toto stanovisko potvrdil v průběhu řízení na žádost odvolacího orgánu žalovaný. Stěžovatel z tohoto rozhodnutí dovozuje, že odvolací orgán nepřímo podpořil jeho argumentaci, nevysvětluje však, jakým způsobem.

[5] Nejvyšší správní soud shledal, že podmínky řízení jsou splněny, a kasační stížnost vyhodnotil jako přípustnou, neboť byla podána včas (§ 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.) osobou oprávněnou (§ 102 s. ř. s.) a stěžovatel byl v řízení řádně zastoupen (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Důvody stížnosti, jak je stěžovatel obsahově vymezil, se opírají o § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Kasační stížnost není nepřipustná ani z jiných důvodů stanovených zákonem (§ 104 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud dále zkoumal, zda napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), avšak žádné takové vady neshledal.

[6] Nejvyšší správní soud poté kasační stížnost věcně posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[7] Otázku, zda závazné stanovisko vydávané podle § 149 správního řádu je možné samostatně napadnout žalobou ve správním soudnictví (tedy zda jde o rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s.), již posoudil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ve výše citovaném rozhodnutí č. j. 2 As 75/2009-113. Stěžovatel nepřináší žádné argumenty, které by mohly efektivně otrást právním názorem tam vysloveným a vést rozšířený senát Nejvyššího správního soudu, jemuž by ve věci rozhodující 6. senát musel totožnou otázku znovu předestřít, k diametrálně odlišné odpovědi. Městský soud v Praze v napadeném rozsudku zcela správně uvedl, že *„účelem správního soudnictví je ochrana veřejných subjektivních práv právnických a fyzických osob, která je zaručena přezkoumáním závazného stanoviska podle § 75 odst. 2 s. ř. s. společně s finálním rozhodnutím. Smyslem správního soudnictví naproti tomu není jakési „trestání“ správních orgánů za jejich nesprávné rozhodování a jejich „volání k odpovědnosti“, jak žalobci naznačují. Pokud jde o jejich obavy z netransparentního rozhodování dotčených orgánů, je třeba poznamenat, že předmětem přezkumu závazného stanoviska podle § 75 odst. 2 s. ř. s. může být nejen zákonnost tohoto stanoviska po stránce obsahové, ale také po stránce procesní. Žalobcům zůstává zachováno právo vznést všechny námítky, které uvádějí v nyní podané žalobě, do žaloby proti rozhodnutí vydanému v územním (stavebním) řízení a v řízení o takové žalobě jim zůstávají zachována všechna práva zaručená v čl. 36 Listiny základních práv a svobod.“*

[8] Stěžovatelem namítaná nerovnost účastníků řízení – kromě toho, že jde o argument, jenž nemá žádnou souvislost s dotčením práv samotného stěžovatele – nemůže nikterak bránit soudnímu přezkumu závazného stanoviska. Stavební úřad musí být schopen závazné stanovisko dotčeného orgánu v soudním řízení obhajovat, a to z následujících důvodů. Závazné stanovisko musí být přiměřeně odůvodněno (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2009 č. j. 9 As 21/2009-150). Stavební úřad přebírá zpravidla podmínky vyslovené v závazném stanovisku do výroku svého vlastního (zde územního) rozhodnutí [srov. § 4 odst. 6 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů] a projednává s dotčenými orgány případná protichůdná stanoviska (srov. § 4 odst. 8 stavebního zákona). Pokud stavební úřad považuje vydané závazné stanovisko za nezákonné, má povinnost podat nadřízenému orgánu podnět k zahájení přezkumného řízení (srov. § 149 odst. 5 správního řádu). Jestliže obdrží proti závaznému stanovisku v průběhu řízení námítky od účastníka řízení, musí si před jejich případným zamítnutím vyžádat vyjádření od dotčeného orgánu, který závazné stanovisko vydal (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2008 č. j. 1 As 68/2008-126).

[9] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že Městský soud v Praze zhodnotil věc správně. Nejvyšší správní soud neshledal důvod ani argumentační a procesní prostor pro odchýlení se od své dosavadní judikatury, která byla sjednocena výše citovaným rozsudkem rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 75/2009-113, jež musí ve věci rozhodující 6. senát následovat. Proto kasační stížnost proti usnesení městského soudu v souladu s § 110 odst. 1 větou první s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl. Sluší se též dodat, že rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 75/2009-113 obstál i v testu ústavnosti, byť toliko před I. senátem Ústavního soudu, jenž ústavní stížnost proti němu odmítl usnesením Pl. ÚS 32/11 ze dne 23. května 2013 pro zjevnou neopodstatněnost.

[10] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1, 7 s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona. Žalovaný měl ve věci úspěch, podle obsahu spisu mu však žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. října 2013

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu